

245973 - Müslüman, kötü davranışlardan nasıl kurtulur ve güzel ahlakla nasıl ahlaklanabilir?

Soru

Benim ahlakım çok kötüdür, Anneme karşı gelmekteyim ve onu sürekli kızdırıyorum, bazen de ahlakım iyi oluyor ancak çoğu zaman kötüdür. Ahlakımı nasıl iyileştirebilirim? Anne ve babaya iyilik ve güzel ahlak için ne yapmam gerekir? Kötü ahlakımdan dolayı ceza çekecek miyim yoksa güzel ahlak nafilidir? Ahlakımı güzelleştirdiğim zaman riya/gösteriş yaptığımı hissediyor ve küçük şirk işlediğimi sanıyorum, Allah’a ihlaslı bir şekilde güzel ahlak üzerine nasıl sabit olurum?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Güzel ahlak kıyamet gününde terazide en ağır amel konumundadır, insanların en ahlaklısı Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem’e makam olarak en yakın olan kişiler olacaktır. Cabir bin Abdullah Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: “ Sizin, bana, en sevgiliniz ve Kıyamet günü bana en yakın olanınız ahlakı en güzel olanınızdır!" Tirmizi 2018. Elbani sahih demiştir.

Başka bir hadiste Abdullah bin Ömer Radiyallahu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: “En hayırlınız ahlakı en güzel olanınızdır”Buhari 6035, Muslim 2321

İmam nevevi Rahimehullah şöyle dedi: “Bu hadiste güzel ahlaka teşvik vardır, ayrıca güzel ahlak sahibinin fazileti belirtilmiştir. Güzel ahlak Allah’ın peygamberleri ve dostlarının bir sıfatıdır.”

Hasan el Basri Rahimehullah şöyle dedi: Güzel ahlakın hakikatı: iyiliği bahşetmek, zararlı olan her

şeyi engellemek, güler yüzlü olmaktır.

Kadi İyad şöyle demiştir: Güzel ahlak insanların arasına güzellikle karışmak olup onları sevmek, onlara acımak, tahammül etmek, affetmek, zorluklarda sabır göstermek, kibri bırakmak, kabalığı ve kızgınlığı ve sorumlu tutmayı bırakmaktır.

İkincisi: Anne ve babaya karşı gelmek büyük günahlardandır. Bu günahı işleyen dünya ve ahirette iflah bulmaz. Erkek ve kadın Müslümana vacip olan şey: anne ve babalarına iyiliği tamamlamaktır, mümkün olan her şeyle onları razı etmek ve onların darılmalarına engel olmaktır.

Üçüncüsü: ahlaki güzelleştirmek ve düzeltmek mümkündür, aşağıdaki araçlarla bunu gerçekleştirmek mümkündür:

- Güzel ahlakın faziletini öğrenmek ve bunun sonucunda dünya ve ahirette güzel karşılık olacağını bilmek.
- Kötü ahlakın olumsuzluklarını ve bunun sonucunda dünya ve ahirette ceza olacağını bilmek.
- Selef ve salih insanların menkıbelerinden haberdar olmak.
- Kızgınlıktan uzaklaşıp sabırlı olmak, aceleci davranmaktan sakınıp kendini dikkatli ve ağırbaşlı karar vermeye alıştırmak.
- Güzel ahlaklı insanlarla oturmak ve kötü ahlaklı insanlardan uzak durmak.
- Nefsini güzel ahlaka alıştırmak ve bu konuda sabır göstermek.
- Son olarak: Güzel ahlakla ahlaklanman için dua etmendir. Nitekim Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'in dualarından: "Ey rabbim benim yaratılışımı güzel yaptın, benim ahlakımı da güzelleştir." [İmam Ahmed 24392, Elbani sahihul cami 1307 sahih demiştir.

] Diye dua ederdi.

Müslüman bir kimse her hangi bir durumda yanlışlıkla bir hata yaparsa özür dilemesini bilir, bozduğu şeyi düzeltmeye çalışır ve ahlakını düzeltmekte azim gösterir.

Müslüman kimse ahlakını düzeltmesi, Allah'ın emrini yerine getirmek içindir. Onun rızasını kazanmak, Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'e ittiba etmek içindir. Bu durum tüm ibadetler için de geçerlidir. Ahlakını insanlar onu övsün diye yapmaz. Böylece alacağı sevabı iptal olur ve gösterişten dolayı cezayı hak eder.

Aynı şekilde Müslüman tüm ibadetlerini sadece Allah için ihlaslı yapar, ahlakını da bu niyetle güzelleştirir. Allah'ın emirlerini sürekli göz önünde bulundurur. Hesabı, tartıyı, cennet ve cehennemini, insanların ona ne bir fayda nede bir zarar veremeyeceklerini göz önünde bulundurur. şüphesiz Ahireti düşünmek ihlaslı olmak için en önemli etkidir.

Dördüncüsü:

- Anne ve babaya iyilik yapılmasını sağlayan etkenlerden biride:

Anne ve babanın haklarını ve faziletlerini bilmek, ayrıca çocuğun terbiyesi verahat bir hayat sürmesi için ne tür zorluklar çektiğini düşünmek.

- Anne ve babaya iyilik konusunu ve bu konuya teşvik eden şer'i delilleri bilmek, kötü davranışlardan dolayı olacak cezalardan haberdar olmak, bu davranışların hem dünya hem ahirette etkilerini bilmek.

- Anne ve babaya iyilik kişinin çocukları da ona karşı iyilik yapmalarına sebep olan sebeplerden biridir. Aynı şekilde anne ve babaya kötü davranmak kendi çocukları da ona kötü davranmalarına sebep olacaktır.

- Anne ve babalarına karşı nasıl davranıldığına dair salih selefin hayatlarına bakmak.

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör
Şeyh Muhammed Salih el-Munecid

- Anne ve babaya iyilik veya onlara kötülük yapmak ile ilgili kitapları okumak veya dersleri dinlemek.

- Hediye, tatlı söz, güler yüzlü olmak, çok dua etmek, güzel övgüler anne ve babaya iyi davranmanın en güzel sebeplerindendir.

en doğrusunu bilen Allah'tır.